

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 88/16

Λουξεμβούργο, 7 Σεπτεμβρίου 2016

Απόφαση στην υπόθεση C-121/15
Association nationale des opérateurs détaillants en énergie (ANODE) κατά
Premier ministre κ.λπ.

**Η ασφάλεια εφοδιασμού και η εδαφική συνοχή αποτελούν σκοπούς γενικού
συμφέροντος οι οποίοι μπορούν να δικαιολογήσουν κρατική παρέμβαση στον
καθορισμό της τιμής παροχής φυσικού αερίου**

*Εντούτοις, μόνιμος προκαθορισμός των τιμολογίων σε εθνική κλίμακα, επιβαλλόμενος μόνον σε
ορισμένες επιχειρήσεις στον τομέα του φυσικού αερίου, θα μπορούσε να αποδειχθεί ότι εισάγει
διακρίσεις και βαίνει πέραν του αναγκαίου μέτρου*

Στη Γαλλία, οι αρχές επιβάλλουν στον κατεστημένο προμηθευτή φυσικού αερίου, την GDF-Suez, καθώς και σε τοπικές επιχειρήσεις διανομής και στην Total Energie Gaz την υποχρέωση να προσφέρουν το φυσικό αέριο βάσει προκαθορισμένων (κατ' ανώτατο όριο) τιμολογίων σε ορισμένες κατηγορίες καταναλωτών¹. Παράλληλα, όλοι οι προμηθευτές φυσικού αερίου (συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων που υποχρεούνται να προμηθεύουν φυσικό αέριο βάσει προκαθορισμένων τιμολογίων) έχουν τη δυνατότητα να προτείνουν την παροχή φυσικού αερίου σε τιμές κατώτερες των προκαθορισμένων τιμολογίων.

Η Association nationale des opérateurs détaillants en énergie (ANODE) αμφισβητεί την παρέμβαση των γαλλικών αρχών στην τιμή παροχής του φυσικού αερίου. Η ANODE θεωρεί ότι ο προκαθορισμός των τιμολογίων φυσικού αερίου στη Γαλλία αντιβαίνει στους σκοπούς της οδηγίας για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου², όπως η οδηγία αυτή έχει ερμηνευθεί από το Δικαστήριο με απόφαση της 20ής Απριλίου 2010³. Κατά την άποψη της ANODE, ο προκαθορισμός των τιμολογίων εμποδίζει τη δημιουργία ανταγωνιστικής αγοράς φυσικού αερίου, κατά μείζονα λόγο διότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις που θέτει η απόφαση του 2010.

Επιληφθέν της διαφοράς, το γαλλικό Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας) υποβάλλει στο Δικαστήριο το ερώτημα κατά πόσον ο προκαθορισμός των τιμολογίων φυσικού αερίου στη Γαλλία συνιστά τέτοιο εμπόδιο και, σε καταφατική περίπτωση, κατά πόσον το εμπόδιο αυτό είναι δικαιολογημένο.

Με την απόφαση που εξέδωσε σήμερα, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η οδηγία έχει ως σκοπό τον ελεύθερο καθορισμό της τιμής παροχής φυσικού αερίου από τον νόμο της προσφοράς και της ζήτησης. Ωστόσο, τα προκαθορισμένα τιμολόγια ουδόλως αποτελούν, εν προκειμένω, αποτέλεσμα ελεύθερου καθορισμού απορρέοντος από τον νόμο της προσφοράς και της ζήτησης στην αγορά. Αντιθέτως, τα εν λόγω τιμολόγια είναι προϊόν καθορισμού ο οποίος πραγματοποιείται βάσει κριτηρίων επιβαλλόμενων από τις δημόσιες αρχές και, συνεπώς, είναι ξένος προς τη δυναμική που αναπτύσσουν οι δυνάμεις της αγοράς. Εντεύθεν, το Δικαστήριο συνάγει ότι ένας τέτοιος προκαθορισμός των τιμολογίων αποτελεί, από την ίδια τη φύση του, εμπόδιο στην επίτευξη ανταγωνιστικής αγοράς του φυσικού αερίου, το δε εμπόδιο αυτό εξακολουθεί να υφίσταται έστω

¹ Πρόκειται για τους τελικούς καταναλωτές φυσικού αερίου που καταναλώνουν λιγότερες από 30 000 κιλοβατώρες ετησίως (κατά κύριο λόγο νοικοκυριά και μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις). Το 2014, το 67,5 % του συνόλου των οικιστικών τοποθεσιών και το 40,2 % του συνόλου των μη οικιστικών τοποθεσιών (όπως οι ΜΜΕ) εξυπηρετούνταν βάσει προκαθορισμένων τιμολογίων.

² Οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/ΕΚ (ΕΕ 2009, L 211, σ. 94).

³ Απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Απριλίου 2010, Federutility (C-265/08).

και αν οι προμηθευτές μπορούν να προτείνουν ανταγωνιστικές προσφορές σε τιμές κατώτερες των προκαθορισμένων τιμολογίων.

Το Δικαστήριο εξετάζει ακολούθως κατά πόσον ο προκαθορισμός των τιμολογίων φυσικού αερίου στη Γαλλία μπορεί να δικαιολογηθεί υπό το πρίσμα των αρχών που απορρέουν από την απόφαση Federutility του 2010. Σύμφωνα με την απόφαση αυτή, τα κράτη μέλη μπορούν να παρεμβαίνουν στον καθορισμό της τιμής παροχής φυσικού αερίου στον τελικό καταναλωτή μόνον υπό τον όρο ότι η εν λόγω παρέμβαση 1) επιδιώκει σκοπό γενικού οικονομικού συμφέροντος, 2) είναι σύμφωνη προς την αρχή της αναλογικότητας και 3) προβλέπει υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας σαφώς καθορισμένες, διαφανείς, αμερόληπτες και επαληθεύσιμες, διασφαλίζοντας συγχρόνως ισότιμη πρόσβαση των επιχειρήσεων φυσικού αερίου της Ένωσης στους καταναλωτές.

Όσον αφορά, κατ' αρχάς, τον σκοπό γενικού συμφέροντος, οι γαλλικές αρχές επικαλούνται την ανάγκη να κατοχυρωθεί η ασφάλεια του εφοδιασμού και η εδαφική συνοχή. Το Δικαστήριο αναγνωρίζει ότι τα κράτη μέλη μπορούν, χάριν του γενικού οικονομικού συμφέροντος, να επιβάλλουν στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα του φυσικού αερίου υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας όσον αφορά την τιμή παροχής φυσικού αερίου, προκειμένου να κατοχυρώσουν την ασφάλεια του εφοδιασμού και την εδαφική συνοχή.

Όσον αφορά τη συμφωνία της επίμαχης ρυθμίσεως με την αρχή της αναλογικότητας, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι εναπόκειται στο Conseil d'État να εκτιμήσει αν μια τέτοια ρύθμιση είναι αναγκαία για την επίτευξη των σκοπών γενικού συμφέροντος που επικαλούνται οι γαλλικές αρχές. Ειδικότερα, το Δικαστήριο αμφιβάλλει κατά πόσον ο σκοπός της εδαφικής συνοχής μπορεί να επιδιωχθεί μέσω της επιβολής προκαθορισμένων τιμολογίων σε όλη την εθνική επικράτεια, ιδίως εάν είναι δυνατόν τα προκαθορισμένα τιμολόγια να εφαρμοσθούν σε ορισμένες κατηγορίες πελατών ευρισκομένων σε περιοχές απομακρυσμένες και δυνάμενες να προσδιοριστούν βάσει αντικειμενικών γεωγραφικών κριτηρίων. Ομοίως, το γεγονός ότι ο επίμαχος προκαθορισμός των τιμολογίων έχει μόνιμο χαρακτήρα είναι δυνατόν να μην πληροί το κριτήριο της συμφωνίας προς την αρχή της αναλογικότητας. Το Conseil d'État θα πρέπει επίσης να εξακριβώσει κατά πόσον η μέθοδος παρεμβάσεως επί των τιμών δεν βαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο προς επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών γενικού οικονομικού συμφέροντος και κατά πόσον δεν υφίστανται άλλα ηπιότερα πρόσφορα μέτρα. Τέλος, πρέπει να εξακριβωθεί κατά πόσον μια τέτοια ρύθμιση, που φαίνεται να ευνοεί με τον ίδιο τρόπο τους οικιακούς πελάτες και τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, τηρεί την επιταγή της αναλογικότητας όσον αφορά το προσωπικό πεδίο εφαρμογής του μέτρου, υπό το πρίσμα των επιδιωκόμενων σκοπών γενικού συμφέροντος.

Όσον αφορά την τρίτη και τελευταία προϋπόθεση που θέτει η απόφαση Federutility, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι οι υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας (όπως η υποχρέωση παροχής φυσικού αερίου βάσει συγκεκριμένων τιμολογίων) πρέπει να επιβάλλονται γενικώς στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα του φυσικού αερίου, και όχι ειδικώς σε ορισμένες επιχειρήσεις. Εξάλλου, το σύστημα καθορισμού των επιχειρήσεων που επιφορτίζονται με υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας δεν μπορεί να αποκλείει a priori καμία από τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα διανομής του φυσικού αερίου. Κατά συνέπεια, εναπόκειται στο Conseil d'État να εξακριβώσει κατά πόσον ο επίμαχος προκαθορισμός των τιμολογίων δεν εισάγει διακρίσεις.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

www.curia.europa.eu